

FOLK OG LAND

NR. 12 — 12. ÅRGANG

LØRDAG 30. MARS 1963

LØSSALG 85 ØRE

A. D.:

Dommeren

Jeg betrakter dommerens billede. Han sitter på dommersetet iført den sorte dommerkappe. Ryggen er bøyet, akslene er skutt opp og frem, hodet strever fremover, det virker som mannen både lejemlig og sjælig sitter på sprang. Ansiktet er bredt og virker sammenknadd, ørene er klistret inn til hodet, munnen er bred, rett og tydelig sammenknepet og øynene virker katteaktige. Jeg får en sterk følelse av at her sitter en blanding av mongol og katt.

Han er ingen nykommer på dommersetet, han har sittet der i over tyve år. Hans høyre hånd er i pekestilling, hans pekefinger er energisk rettet frem mot tiltalte. Når er det å peke en person rett i ansiktet en vulgær gestus, i rettssalenes forekommer den bare hos nye og ubefestede statsadvokater.

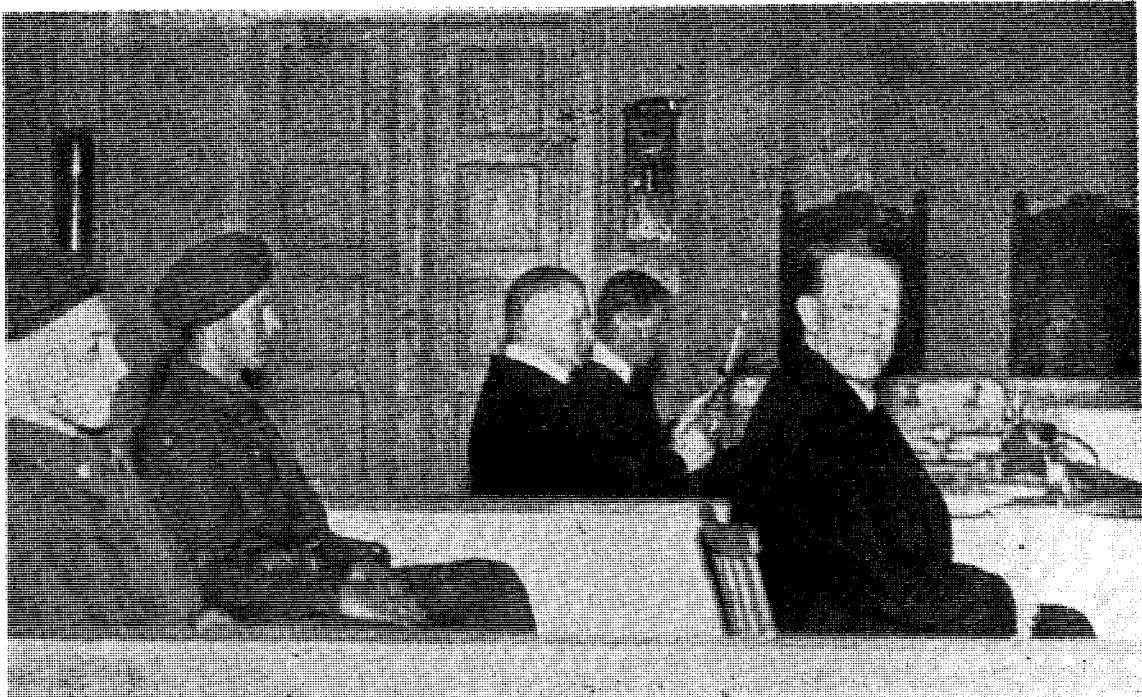
Følte han det slik at verdens øyne i denne stund dvelte ved ham? I så fall delte han denne følelse med 98 % av sine landsmenn. Men, som våpenkrigen ble avgjort på andre fronter, ble også domstolkrigen avgjort andre steder enn i Oslo. Vår scene var kun knirkende bredder, vårt teater en fjellebod, våre skuespillere tredjerangs, vi var rett og slett provins.

At dommeren var en innbitt motstander av tiltalte gav han tydelig til kjenne, han gav utvetydig uttrykk for sin dype forakt. Domme-

ren visste der han satt at om kort tid ville tiltalte være stov og aske, med døden som bakgrunn pleier mennesker i alminnelighet å bli milde og overbærende, dødens maje-stet demper de skarpe ord og de utvendige geberder. Og denne tiltale var en usling, i dette var nasjonen samstemmig. En usling viser den rene og rake, åndsmannen og humanisten kun overbærende forakt, ikke terrieriktig aggressivitet. Eller satt dommeren der på sitt sete med en nagende følelse av at der var noe ved denne usselryggen han ikke kunne overvinne, at forredener over all forredere eiet noe dommeren ikke kunne ta fra ham. Kanskje gikk dommeren til sin gjerning i den tro at det var leire han skulle elte — og så grep han i grunnfjellet.

(Forts. s. 7)

Fransk bekrefte på den kommunistiske bakgrunn for «rettsoppgjørene»

Den ideologiske OAS-leder dr. Lefèvre hevder at de Gaulle sluttet avtale med kommunistene om massakrene allerede i 1943.

I sin artikkel i nr. 9 av FOLK OG LAND om «Rets»oppgjørets «rettskilder», kommer Olaf Holm inn på bakgrunnen for det norske «retts»oppgjøret. Han minner om de to norske eksilministres forhåndsbesøk i Moskva og deres underholdning med Molotov om det kommende norske landssvikoppgjøret, og slår fast at dette oppgjøret «er i sitt innerste vesen et kommunistisk fremstøt. Dertil gav det for lands-vikerregjeringen håp om en høyst nødvendig politisk an-siktsløfting».

At dette ikke er fantasier, men den nakne virkelighet, fremgår av så mange ting, blant annet av det som er opplyst i forbindelse med den internasjonale rettskomedie i Nürnberg. Spesiell interesse har det at det i de siste dage påny er blitt bekreftet fra et høyst uventet hold.

Vi finner i det kjente tyske ukeblad DEUTSCHE NATIONAL-ZEITUNG et oppsiktsvekkende intervju med den franske terrororganisasjon OAS's ideologiske sjef, legen dr. Lefèvre sier i interholder seg i Sveits etter å være dømt til 15 års fengsel in absentium i Frankrike. Det er i dette intervju vi finner en ny og frapperende bekrefte på at Stalin var den

Franske frivillige briter trikoloren på østfronten

drivende kraft bak alle «rettsoppgjørene» og alle mordene på folk tilhørende den nasjonale elite rundt omkring i de europeiske land.

Dr. Lefèvre sier i intervjuet om president de Gaulle blant annet følgende:

«Allerede sommeren 1943 ble det ved formidling av den sovjetiske sendemann gjennom de Gaulle undertegnet en avtale med den kommunistiske Maquis, i hvilken de Gaulle under-kastet seg disse betingelser hvis han skulle komme til å overta statsledelsen: å utelukke enhver forsoning med regimet Pétain, å gå med på en politisk utrensning, som førte til en decimering av den franske elite, og denne massaker kostet etter offisiell erkjennelse 105,000 ofre, mens det i virkeligheten dreiet seg om over 300.000 døde».

«Denne avtale forutsatte vi dere:

Godkjennelse av dannelsen av en folkefrontregjering med kommunistføreren Thorez som vicepresident, å foreta nasjonalisering og stats-tvertgjelse av industrien,

å foranledige henrettelsen av Pierre Pucheu, Pétains finansminister, skjønt det manglet ethvert juridisk grunnlag for rettergang og dom.

Alle disse omstendigheter danner et kapitel som innpasser seg godt i rekken av de største krigsforbrytelser, og de 1,5 millioner fordrevne franskmenn fra Algeriet forhoyer ytterligere det nåværende regimes skyldkontor».

(Forts. s. 6)

Dr. Lefèvre

Er det nødvendig å følge med tiden?

**SPØR FRITTALENDE
SVENSKA I EN
INTERESSANT BOK
OMKRING TIDENS
PROBLEMER**

Magnus Stenbock: *Tankar och synspunkter i några av tidens frågor*. Söderköpings Bokhandel i distribusjon.

Vi har fått oversendt til anmeldelse en underlig svensk bok av Magnus Stenbock, et navn med rike tradisjoner i svensk historie. Boken heter «*Tankar och synspunkter i några av tidens frågor*», og berører i sannhet vitale problemer av avgjørende betydning for hele menneskeslekten.

I dagens ensrettede materialistiske velferdsjag er det ikke populære synspunkter forfatteren legger frem, og det er vel fare for at de bare vil vekke interesse hos den bitte lille minoritet som virkelig fatter den pris menneskene har måttet betale for det velferdsdemokrati som mere og mere berører dem deres menneskelighet og gjør dem til sjelløse roboter.

Stenbock legger frem sitt syn på problemet og selv de som forstår noe av bakgrunnen for det vil naturligvis ikke på alle punkter være enig med ham. Spesielt vil det kanskje virke fremmed her i Norge hvor det ikke finnes noen gammel adel at Stenbock legger slik vekt på betydningen av å opprettholde en slik adels spesielle tradisjoner.

Viktigere er det dog at forfatteren åpent legger frem synspunkter som det faktisk ikke hører til «god tone» i det demokratiske Norden å lufte. Det er sikkerlig ikke så få som deler hans meninger her og som har gjort det i årekker mens de med stille gru har betraktet utviklingen, men de har vel helst kloeklig holdt det for seg selv. For slike folk vil det være noe av en åpenbaring å lese Stenbocks bok.

Vi skal ikke her ta fra dem den friske glede som en lesning av boken vil kunne gi dem gjennom en altfor utførlig omtale av de mange problemer som reises, men litt antydning er sikkert bare av det gode:

«Det var i de tider, då mānniskorna ännu stodo i kontakt med naturen, de instinktivt forstodo, att varje ingripande mot naturen var något tweggat. Det innebar «ekonomiska» fördelar, men de kände på sig, att varje

Illustrasjon fra boken: Kvinnen i storstaden.

steg i den riktning var vågat, det fjärnade dem samtidigt från något omistligt.

Vad man de första årtusenden gjorde med tvekan och en viss oro, gör man numera frejdigt, man trampar i klaverat så det sjunger och dansar! Allt utnyttjas och exploateras till bristningsgränsen. På landet inrutas alla områden efter olika exploateringsenheter: åkermark, betesmark och skogsmark, allt detta skötes efter siffror och linjal, det blir till slut endast i några små fridlysta nationalparker man kan få se något av den örörda (d.v.s *naturliga*) naturen. Detta är enligt min uppfattning en synnerligen olycklig utveckling.

Det är dessutom ej helt odiskutabelt om de materiella fördelar, som vinnes med det «effektiva» jordbruket, verkligen alltid ens äro ekonomiska fördelar».

Men denne hensynsløse «exploatering för ekonomisk vinning av omistliga naturvärden är endast en sida av den tankeinriktning, som på ett ödesdigert sätt dominérat alltför mycket under snart ett århundrade: materialismen och den i dens anda födde kapitalismen.

Materialismen förnekar den översinnliga världen och religionens verklighet, följaktligen förnekar den också mānniskans elementäraste livsbehov, kontakten med den andra världen, och upphöjer helt sekundära livsbehov och livsmål till primära och viktiga».

Forfatteren kommer også inn på spørsmålet om det er absolutt nødvendig dette å følge med tiden:

«Att 'följa med sin tid' har blivit ett slagord varav de, som driva igenom nyheter på olika områden, sedan länge begagnat sig. Det påstås vara genant att vara 'etterbliven', sak samma

i vilken riktning färdan går. Som jag förut nämndt, anser jag emellertid, att det godt kan försvara sig att vara efterbliven, i de fall då man tydligt ser att färdan går mot fördärvet.

De som hava arbetat för vårt gamla stabila statsskicks utartning mot demokrati och folkstyre hava använt det nämnda slagordet.

De som verkat för uppluckring av traditioner och skrankor, av nedärva ideal och värderingar hava använt det — och därvid råkat åstadkomma bl. a. den svenska ungdomens demoralisering och förvildning.

De som verkat för kvinnans förändrade attityd gentemot sin omgivning hava använt det. I sistnämnda fallet har slagordet varit synnerligen effektivt, ty i kvinnans natur ligger en stor fascina för att verka gammalmodig eller omodern. Det är också hos kvinnorna, som de största förändringarna i moral och uppträdande, karaktär och uppfattning har skett — —

Men la oss näye oss med å

regne opp kapitlene i den rikt illustrerte bok som distribueres av Söderköpings Bokhandel: Förröd - Om rotlösheten hos vår tids mānniskor och dess orsaker - Maskinkulturen - Storstadslivet - Måste man «följa med sin tid?» - Kvinnorna hava missuppfattat sin uppgift - Pliktten till hälsa - År demokrati det helt ofelbara systemet? - År den moderna kulturen högre stående än vår gamla? - Slutord - Litteraturföreteckning.

Sigfried.

«FOLKEDOM MEN OVER NS»

Kan noen skaffe meg oven nevnte bok av Berggrav antikvarisk? — Billett med tilbud til bladets ekspedisjon mrk. «Folkedommen».

NIELS NIELSEN:

Engelsk og tysk psykoanalyse

Det er vel ikke underligt at de fleste Mennesker tit kan hengive sig til ørkesløse Spekulationer over hvad der kendetegner de skjulte Kræfter, der uophørligt virker under den synlige Verdens Foretelser. Ligesom den menneskelige Bevidsthed nødvendigvis maa have et eller andet Indhold, saaledes maa Dagens Timer ikke være det bare Tidsfordriv, men benyttes for Nyttens og Fortjenestens Skyld; anvendes til at gøre et Arbejde, der giver en Løn, af hvilket man kan leve og svare sine Forpligtelser til det Samfund til hvilket man staar i et vist Afhengighetsforhold.

Vil man tænke dybere over Problemet kunde der spørges, om vi i det hele taget i vor Levetid har nogen Opgave udover den at drive en indbringende Forretning. I det Daglige Liv maa vi indrette os paa at Verden er formaalsbestemt; vor Opmærksomhed maa være rettet mod den objektive, upersonlige Genstand, som vi arbejder med, selv om nogle Filosoffer har den Opfattelse, at der ikke gives objektive Værdier. De Værdier, der frembringes ved den menneskelige Energi, er udelukkende timelige. Arbejdet giver Psyken sin Karakter, men Aandslivet beriges ikke. Det er den ydre Verden med dens Aktivitet, der skaber de materielle Værdier. Sir Alfred Ewing holdt den 1. September 1932 i London en Tale, der gengivet i «The Times» gaar ud paa følgende Betragtning: «Vi er os en Forandring bevidst, hvad angaaer den moderne Tænkningens Indstilling, overfor hvad der kaldes mekaniske Fremskridt. Beundringen blandes med Kritik. Selvtredshed er veget for Tvivl. Tvivlen er ved at gaa over i Panik. Der er en Følelse af Forvirring og Nederlag, som hos et Menneske, der er gaaet for langt, og opdager at han har betrådt den forkerte Vej. Det er umuligt at gaa tilbage. Hvordan skal han komme videre? Hvor vil han komme hen, hvis han følger den eller den Vejviser?»

Henimod Slutningen af forrige Aarhundrede havde det engelske Imperium naæt sin højeste Udvikling som Midtpunktet, der koncentrede Europas Handel, Industri og Søfart. Men i Dag er det engelske Verdensriget truet. Det har maattet søge Ly mod Sovjetruslen i Dunkerquepagten med Frankrig 1947, Vestunionen 1948 og Nordatlantpagten 1949.

Det er tvivlsomt om der i noget Aarhundrede og hos noget Folk paa Jorden i den Grad er blevet arbejdet med Stoffet, for at gøre sig det til Nutte, som i England. Tager man til London, staar vi i Verdens Centrum. Fra Greenwich til London er de to Bredder et fortsatt Bolværk. Allevegne ser man Varer, der

dynges op, Sække, der hejses, Skibe, der fortøjes. Det ene Pakhus følger efter det andet. Clippers og Barker skulle afsted til Australien, til Ceylon eller Amerika. Albions Søn synes til Sjæl og Legeme at være skabt til at sætte Stoffet i Bevægelse. Hans muskler er kraftige og hans Aand kan finde sig i det kedelige. Han er mindre udsat for Træthed og Lede end Europæerne paa Fastlandet. Desuden arbejder han lige saagodt i den sidste Time som i den første. Men i London er der ikke noget der kan tilfredsstille en finere og højere Følelse. Man kan faa sig en hjertelig Latter ved at betragte Statuerne. Her staar Lord Wellington, der kommanderede Angrebet paa København 1807; han er pyntet med en Hat med Jernfjedre. Et andet Sted ser vi Admiral Nelson, Englands berømteste Søhelt, der Skærtorsdag den 2. April 1801 troede at han kunde tilintetgøre den danske Flaade med samtlige Blokskibe paa Københavns Red. Han er udstyret med et Toug, der ser ud som hans Hale; han staar paa en Søjle, og der gaar en Lynafleder igennem ham, saa at han ligner en Rotte, der er spiddet pa en Stang. Om Søndagen er alle anstændige Mennesker i Kirke. Gaderne er tomme og Kirkerne fyldte. Ikke som i København med gamle Koner og Medlemmer fra K.F.U.K. og K.F.U.M., men med det mest velhavende Pengearistokrati og en Sværm af Bourgeoisets fine Damer.

Vi sejler fra London, hvor Himlen uden Ophold sender Regnstrømme ned, og Jorden giver Fugtigheden tilbage som Taage, over til Fastlandet, videre til Tyskland. Det som adskiller den germanske Folkeaand fra alle andre Landes, er den store Rolle som Moralen spiller i dens Liv. For Tyskerne er Idealet blevet et andet, det er flyttet over til Førelsens Verden og er bygget af Sanddruhed, Retsindighed og Pligttopfylde. Martin Luthers Reformation gik ud paa at kristen Retfærdiggørelse opnaas kun ved Tro, ikke blot ved Gerninger. En mægtig Støtte fik hans Lære af Sveriges Konge, Gustav II Adolf, der 1630 kastede sig ud i Trediveaarskrigen til Fordel for Protestanterne.

Trehundrede Aar efter Religionskrigen tilkastede Adolf Hitler det parlementarisk-demokratiske System sin Handske. Han afslørede det som tyk Uvidenhed og aabenlyse Bedragerier mod det arbejdende og producerende Folk. Den nationalsocialistiske Revolution bestaar ikke i en forbedret Udgave af det nuværende Samfund. Vi skimter i den Konturerne af et nyt Fællesskab mellem Mennesker og en Regeneration af det sociale Instinkt.

NIELS NIELSEN.

**MALERARBEIDE OG
RENGJØRING**

UTFØRES

Henv. Miller - Tlf. 67 76 71

FOLK OG LAND

FOLK OG LAND

UAVHENGIG UKEAAVIS

Redaktører:

ODD MELSMØR, ansvarlig
ALEXANDER LANGE**Nyttig glem somhet**

Vi føler naturligvis med den norske dagspresse, som stadig blir skuffet når det gjelder å få dokumentert tidligere NS-folks allehåndte moralske brøst og mangler, for ikke å si forbrytelser. Imidlertid burde den jo nå ha vendt seg til i løpet av de 12–13 år dette blad har kommet ut, at FOLK OG LAND hverken driver med hakekorsmaling, med våpenetyverier, med organisering av forbryterbander eller med lumske planer om voldelig omstyrtelse av det gerhardsenske etterkrigssamfund.

Forsåvidt kunne altså ARBEIDERBLADET ta det med ro og spare sine moralske bekymringer på samfundets vegne til en bedre anledning. Og tenker en på bladets og dets helters fortid, så kunne en faktisk være fristet til å si:

Still deg ei så hellig an.

Vi kjenner deg, Jupitermann!

For rett betenk, så behøver jo ikke akkurat ARBEIDERBLADET lete først og fremst blandt NS-folk når det gjelder å finne frem til gamle fengselsfugler som kan mistenkes og skandaliseres hver gang den kriminelle ungdom demonstrerer resultatet av den nydemokratiske oppdragelse. Skal bladet først sette likhetstegn mellom folk som er dømt for politiske og for kriminelle forbrytelser, så kommer sannelig mange forgrunnsfigurer i dette land i faresonen, fra statsminister og stortingsmenn og nedover, for ikke å snakke om ARBEIDERBLADETS egen grå eminence.

«Noen driver ennå og graver i fortiden», sier bladet bekymret og rister på det gamle revolusjonære hode. Vi forstår at ARBEIDERBLADET og dets partifeller ikke liker det, ikke bare fordi en da i partiets egne rekker vil treffe på mistenkelige straffedømte personer som det bør holdes oppsikt med hvergang det skjer ungdomsforbrytelser i dette land, men også fordi en da vil bli minnet om de gamle slagordene til disse moderne kraftpatriotene omkring det brukne geværet som bragte oss 9. april 1940: «Arbeiderne har intet fedreland», «Blir det krig, så vend våpnene mot de egne offiserer».

I en bok som utkom i Stavanger i 1940 av pseudonymet Rob. Jo. synes vi moralistene i ARBEIDERBLADET, disse samfundets støtter av idag får en passende karakteristikk: «Men det mest forstemmende i norsk folkekarakter er at det finnes ingen forklaring, ingen bekrftelse, ingen skamfull unnskyldning, ingen blussel for den plutselige overgang for disse moralske og religiøse saltmortaler, ingen trang til forklaring for overgangen fra iherdigste forsvars-nihilisme til begeistret offervilje og fedrelandsfølelse. Det hele betraktes som en selvfølgelighet akkurat som man bytter bukse eller skjorte».

I betraktning av at de folk som her får sin behørlige karakteristikk atpå til har den frekhet idag å fremstille seg som de selvfølgelige gode patrioter og samfundets voktere, bare fordi de slapp unnav ansvaret og oppgjøret i 1945 ved å velte skylden over på andre og uskyldige, så får altså ARBEIDERBLADET ha oss unnskyldt at vi ikke like lett kan glemme fortiden.

Vi må nok tvertimot fortsette den ubehagelige «gravningen». Om ikke av annen grunn, så fordi det var oss som fikk den straffen ARBEIDERBLADET og dets ånds-feller skulle hatt. Fordi det sitter titusener av norske Dreyfuser i dette land. Og også i Frankrike sa de skyldige om Dreyfussaken at man ikke skulle grave i fortiden, slik som ARBEIDERBLADET og mange, mange med det, sier i Norge idag.

Når det ellers gjelder den nye rolle som alle de gamle marxistene spiller idag, så er det kanskje ut fra håpet om at det er riktig som Wessel sier i KIERLIGHED UDEN STRØMPER, at

En Skredder, som er Helt, er ikke Skredder meere.

«Krigs»minded godseier

Sommertiden er det ikke alle som liker. Noen misliker den så ilde at de til og med røper ting som helst ikke burde nevnes i den ensrettede presse av idag. Således skriver godseier Treschow i en artikkel i NATIONEN:

«Sommertiden er en gjenganger fra mørke dager — under krigen hadde vi også sommertid — den gang ved forordning av 'ministerpresidenten' Vidkun Quisling».

Og det var naturligvis ilde — ikke minst for Evang som har solt seg i glansen av denne oppfinnelse.

Ellers må jo godseier Treschow med sine påtrengende «krigs»minner være misfornøyet med både det ene og det annet idag hvis han skal legge den målestokken på tingene at de ikke skal være lansert av NS. Vi kunne jo nevne barne-trygden, tippingen, postgiroen, samnorsken og litt av hvert annet.

Blir Rauff likevel utleveret?

I en melding til FOLK OG LAND fra Buenos Aires heter det:

«I et telegram fra Santiago til den argentinske dagsavis «El Mundo» meldes det:

«I en overraskende domsavsigelse som har slått til jorden det store flertall av de chilenske juristers forutsigelser, har høyestettens president Rafael Fontecillas gått med på kravet fra Vest-Tyskland om utlevering av fhv. nazigeneral Rauff.

Fontevillas uventede avgjørelse har forårsaket en enorm oppstandelse i Chile. Mange av dagsavisene hadde allerede med fete titler kunngjort at Rauff

Et slag for ytringsfriheten!

Det er naturligvis ikke så lett for ARBEIDERBLADET og det parti det representerer å respektere de demokratiskes menneskerettigheter, blant annet ytringsfriheten. Og så går da naturen over opptuk-telsen rett som det er. Således skriver bladet følgende om «Rasehets»:

«*I Morgenbladet har en mann, som så vidt vi forstår er en kjent nazist fra krigstida, fått plass for et innlegg om jødene. I sitt innlegg skriver han:*

‘Liberale jøder har et stort ansvar for det moralske forfall rundt om i verden, f. eks. gjennom deres så ofte dominerende rolle i film, radio, TV og den tabloide presse’.

~~~~~

ikke ville bli utleveret».

Notisen slutter med følgende sats:

‘Det legale slag er under enhver omstendighet langtfra slutt.’

Rauff nevnes i de fleste argentinske aviser som general, i noen få som oberst.

S.

SELVERKJENNELSE

I en anmeldelse av en bok av Fredrik Stabel, skaperen av DUSTEFORBUNDET, skriver en av DAGBLADET's medarbeidere bl. a.:

— — eggeovale fjes med forskruede barter opp langs hele ansiktet, — personer anbrakt på forvirrede stoler i omgivelser som har krav på de mest minutøse studier, til og med det omhyggelige mønster i schizofrene golvtepper synes å være en integrerende del av stabelske personers livssyn. Det hjelper oss alt til å bygge opp vårt eget.

Dette er ord til annet det samme som Hitler, Göbbels og andre ledende nazister hevdet da de satte jødeforfølgelsen i gang. Det var disse påstandene som var grunnlaget for den masseutryddelsen av jøder som ble satt igang over hele Europa.

Med disse erfaringene som bakgrunn har vi fått en lov som forbyr rasehets. Etter vår oppfatning må det avsnitt vi her har sitert rammes av loven.(!) Påstanden blir satt fram som en 'kjennsgjerning', og hensikten kan bare være at den skal vinne tiltro. Det er på denne måten man skaper ringeakt for og motvilje mot en gruppe mennesker på rasemessig grunnlag.

Efter det vi har opplevd i det siste av forvirring og uvitenhet omkring forbrytelser i nazitida er det enda større grunn til å undre seg over at ytringsfriheten i norsk presse kan bli misbrukt på denne måten».

Kom så ikke å si at dette ARBEIDERBLADET som er blitt så anständig på sine gamle dager ikke modig trer opp mot allslags hets — enten det så gjelder jøde eller greker.

Etter å ha fått varm og øyebløkkelig støtte av DAGBLADET, som også mente at nå måtte politiet straks rykke ut til hjelp for de forfulgte jøder, styrtet ARBEIDERBLADET avsted til riksadvokaten for å påskynde saken. Heldigvis viste det seg at han hadde bevart litt av den fornuft som pressen synes å mangle. Han mente det ikke var noe grunnlag for en inngrisen, som tvertimot ville bety et angrep på ytringsfriheten.

Vi skal komme tilbake til saken i et senere nummer.

FOLK OG LANDS MINNEALBUM :

25

Falt i øst i kampen for Europa

Oberst Konrad Sundlo:

NARVIK 1940

«BYEN MED KANONEN»

C. Så kom 9. april

Så satt vi og pratet og ventet på neste kompani, og så ringte telefonen. Det var Harstad, og nå fikk vi høre nytt:

«Rauer og Bolærne i kamp med fremmede flåtestyrker». «Hvem er dom i kamp med? spurte Spjeldnes. «Jeg veit ikke», sa jeg. «Divisjonskontoret sa ikke noe om det. «Jamen, vi må få vite hvem vi er i krig med? Jeg skjønner ingenting». «Det gjør ikke jeg heller», sa jeg. «Er det krig må vi jo mobilisere. Men jeg har ikke hørt noe om mobilisering enda».

Ved 3-tiden var alle gått. Det var bare jeg og ordonansen min, Bjerkana fra Levanger, som satt igjen. Jeg antok vi hadde en travel dag foran oss, så jeg ville spare de andre for nattevakten. Situasjonen var jo den at jeg absolutt måtte være tilstede selv allikevel.

Og så var divisjonskontoret i telefonen igjen:

«Fremmede sjøstridskrefter gikk til angrep i Oslofjorden og ved Bergen».

Jeg ringte opp til Harstad for å få nærmere forklaring:

«Takk gi meg divisjonskontoret», sa jeg til sentral-

borddamen i Harstad.

Det gikk en stund. «Det svarer ikke på divisjonskontoret», sa damen. «Bare driv på», sa jeg. «Jeg må ha forbindelse». — Lengere pause.

«Det er ikke noen på divisjonskontoret. Det er ikke mulig å komme frem».

«Jamen, herregud», sa jeg. «Det må da være noen der. Vi er jo på nipp til å få krig». Nok en pause.

«Nei, det er ikke noen der», sa damen.

Og dette var sant. Der fantes ikke noen på divisjonskontoret. Alle hadde gått etter at der var kommet følgende beskjed fra Generalstabben:

1940, april 8. Av kaptein Rolstads notater som vakthavende offiser i Generalstabben for tidsrommet 8. april 1940 kl. 15.00 til kl. 23.23.

«Kl. ca. 21.00: Fikk jeg ordre av generalstabssjefen om å telefonere til alle divisjoner en meddelelse han dikterte meg som lyder:

«Det kommer ingen beskjed om ytterligere innkalling inatt. Eventuell innkalling blir ikke bestemt før imorgen, idet regjeringen ikke vil fatte beslutning før. Det må dog holdes vanlig kontorvakt». (Siste setning i denne meddelelsen ble tilføyet av meg p. g. av spørsmål fra den første adresse jeg ringte til).

Om forholdet på divisjonskontoret i Harstad natten til 9. april 1940 skriver kommandørkaptein O. Siem til meg i brev av 25. mai 1953:

«De spør om det er riktig at «divisjonsstabben» ved 24-tiden stengte kontoret og overlot vakten til

Imens stevnet den tyske flåte nordover mot Narvik

XXV.

OLGA BARÉNYI:

XLII.

Dødsdans i Prag

En roman om pragerrevolusjonens dager
i 1945

daværende kaptein Finn Knudsen, som tok inn på GRAND HOTELL».

Saken var følgende: Samtlige offiserer, som ikke hadde sine hjem i Harstad, var inkvartert på GRAND HOTELL. Dette var således tilfelle med oberst Mjelde, kapteinene Løken og Knudsen og meg bl. a. Men det var ikke flere enn oss fire av de eldre kombattante offiserer som bodde der.

Kl. 18.00 eller deromkring den 8. sammenkalte distriktskommandosjefen offiserene til et møte og fremla situasjonen. Han meddelte om den forberedte flytning og sa at vi måtte være forberedt til å flytte fra Harstad til Moen (Salangen) på kort varsel. Jeg tror han sa 4 timer.

Jeg spiste aftens hos noen kjente i byen, og kom til hotellet først lenge etter midnatt. Jeg tror det var i ett-tiden. Her på hotellet var alle oppe. Jeg fikk beskjed om at obersten og kapteinene Løken og Knudsen satt på et værelse i 3. etasje, visstnok kaptein Knudsens. Jeg forstod det slik at de hadde trukket seg tilbake for å være mest mulig isolert fra publikum. Her var det da formidlingen mellom OSLO - KIRKENES/KIRKENES-NARVIK og NARVIK-OSLO foregikk.

For det meste var det Løken som satt i telefonen og Knudsen noterte. Somme tider byttet de om, og somme tider tok jeg telefonen. Notater gjorde vi alle, men det var Knudsen som stod for den daglige dagbokførsel.

Det som hadde hendt før jeg kom, var at Staben hadde bordret kaptein Knudsen til å holde telefonvakt og hadde gått fra kontoret kl. 24.00. Det var derfor denne telefonformidling kom til å foregå på kaptein Knudsens værelse».

Divisjonskontoret var altså i sin gode rett, når alle man forlot kontoret om natten, men holdt kontorvakt på GRAND HOTELL. Det er bare det beklagelige at Harstad Sentral ikke synes å ha vært godt nok orientert om forandringen, idet ikke bare jeg, men også 3. Sjøforsvarskommando i Tromsø, hadde vanskeligheter med å komme frem når vi bad om å få divisjonskontoret. Vi visste jo ik-

Forts. side 7.

Fru Pechá traver fnysende bort. Kort etter ringer telefonen på gangen. Sigøynerne skal gjøre seg klar til borttransport. Man vil foreløpig forlegge dem i en skole. For alle tilfellers skyld skal det lages en navneliste.

Uten særlig iver går politifolkene til arbeide. Bort til den åpne selledør blir det skjøvet et bord. Helena erklærer seg rede til å føre navnene inn på listen. En gammel sigøyner som sitter på dørtersklen blir med et spark oppfordret til å reise seg, og forhoret begynner.

«Navn?»
«Maria Horváth, nådige herre». «Godt, dra pokker ivold. Hva heter så du?»

«Maria Horváth, nådige herre», svarer den annen sigøyner.

«Prøv ikke å være morsom, ditt svarte ludder, ellers —. Hva heter du så?»

«Gud er mitt vitne på at jeg heter Maria Horváth, nådige herre!» — Da også den tredje, fjer-

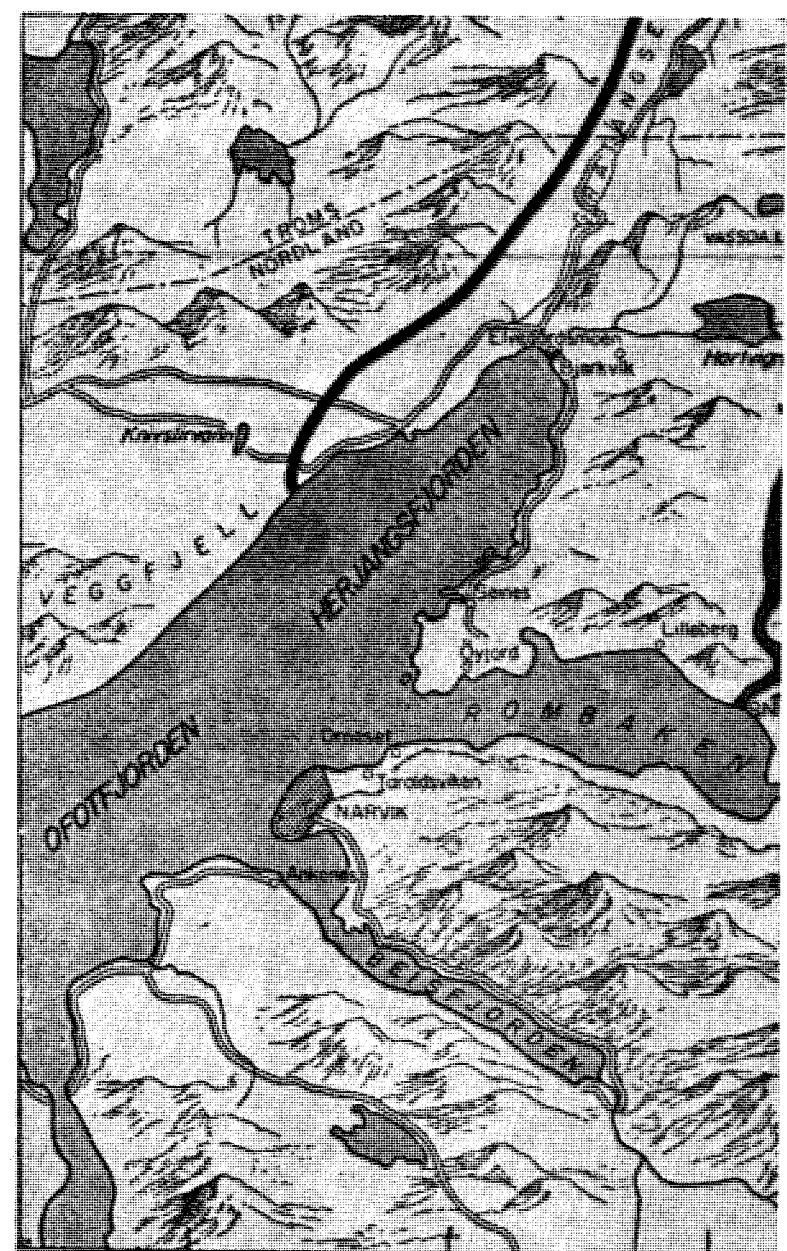
de, femte og sjette sigøynerne oppgir å hete Maria Horváth, gir politifolkene opp. Sigøynerne har imidlertid til en avveksling ikke løyet, de hører nesten alle sammen til én familie. Fordi navnet Maria er særlig yndet blant sigøynerne, dørper mødrerne flere av døtrene sine med navnet Maria.

Det brokete næste ruller skrøkende og jamrende over terskelen. Helena forblir på gangen til den utrolig tilskitnede selle kan bli bragt i orden. Foreløpig er det imidlertid ingen som vil gi seg ikast med det.

Ved middagstider blir det bannet med en hård gjenstand i rekkenverket. Et tegn på at noen kommer. Politifolkene trekker hurtig på seg blusene sine og opphever sikringen på revolverne. Helena blir skjøvet inn i sellen.

Det er imidlertid bare kommissær Hora. Uten snipp, uten bukseposer, uten sko, bare i strømpestesten, men etter i fin form. —

(Forts. s. 7)

Civilingenör Erhard Fliesberg:

„Frihet från fruktan — —“

Så tonade i början av 2:dra världskriget från ett slagskepp i Nordatlanten inledningsorden till den Atlant-charterna, som västvärldens dåvarande tvenne store utlovade skulle bli ingångspsalmen till det nydanade världsvälde, som de menade att västvärlden kämpade för och höll på att grundlägga. Trots den villkorlöst vunna segern med dess världssamvets rättegångar — och besinningslös förföljelse av allt, som denna Charta förklarade vara roten och upphovet till all mänsklighetens «ängslande fruktan», förefaller det som «segrarna» sedan dess lyckats mångdubbla mänsklighetens tankeförlamande fruktan.

Studera «fotografien» i LIFE för mars 13, 1950.

Alltsedan den 8. aug. 1945, då världen skakades av nyheten om den japanska staden Hiroshima's förintande genom den första atombomben, har detta förstörelsevapen och dess senare efterföljare — vätebomber — genom dess effekt av förintelse även av civilbefolkningen allt intensivare paralyserat mänsklighetens fruktan. Den chock, som mänskligheten då fick åstadkom en så stark psykisk skräckverkan att det förefaller, som den nyhet, vilken meddelades dagen efter — nämligen att 300 av USA:s största bombplan under flera timmar överöste denna redan «totalt utplånade» stad med sina bomblaster — ej tycktes väcka minsta spår av uppmärksamhet.

Om atombombens verkan varit så förintande, som uppgivits dagen innan, så hade det ju varit mer än meningslöst att utföra denna synnerligen kraftiga efterbombning. Ett flertal gånger har undertecknad tillskrivit de amerikanska atombombsskaparna med begäran om besked hur det förhåller sig med dessa

separata utbombningar, men saknar alltför klartläggande härav. Utan visshet härom är det omöjligt få en klar uppfattning om vad och huru mycket som är sanning och vad som uteslutande är propaganda för att hetsa upp mänsklighetens skräckstämninhar till paralyserande av dess tankeförmåga.

Betr. uppgifterna om av atomstrålarna på kvarlevande människor åstadkomna invalidiseringar, fysiska, psykiska och på arvsfaktorerna inverkande defekter har uppgifterna under årens lopp

varit synnerligen varierande från längsta talet 0 till högsta siffran $\frac{1}{4}$ miljon — tydlig motsvarande invånarantalet. — Även i detta hänseende tyckes en vederhäftig sanning vara svår att uppleta bland mängderna av ganska tydligt ändamålsfärgat propagandamaterial. Det mestta giver intryck av tillrättalägganden för ökandet av mänsklighetens panikalstrande skräckstämninhar inför desssa förintelsesvapen.

Är det många människor, som nu erinrar sig den förlamande fruktan de kände inför amerikanarnas sprängning av en atombomb vid Bikini-atollen? Då fantiseras ju om att den kanske skulle åstadkomma vår planets sprängning i tvenne halvor och världen tog sig fritt för att i sina radioapparater lyssna till den världsradierade smålen. Personligen tog jag mig istället en promenad i skogen för att slippa höra allt jycket. Nåja, smålen tycks ju inte ha varit något vidare ur sensationssynpunkt och människorna kunde åter andas en aning lugnare.

När sedan fotografier från tilldragelsen publicerades var det ju lätt konstatera i vilken otrolig utsträckning tricksnerier enl. filmekniska mönster kommit till användning för att dupera den i lika hög grad otroligt lättsgupperade allmänheten. Studera den en hel sida — 44 — täckande «fotografien» i «LIFE» för mars 13, 1950. Bakgrundens, varav blott en del är visad, besär i jämförelse med övriga föremål å «bilden» av en kilometerhög och -bred mot rymden vatten- och rök-molnssprutande vulkaneruption av dimensioner väl aldrig skådade på vår planet sedan den existerade som en enda glödande massa. I förgrunden härtill ligger helt lugnt och oberört några pansarkolosser och pråmar, vilka trots sina verkliga storlekar förefaller som leksaksbåtar relativt bakgrunden.

Skulle bakgrundens vulkan representera en verklighet borde denna eruption ha mer än tömt hela atollens vattenmassor och åstadkommit en strömning av vatten ned mot vulkancentrum med en så kraftig sugverkan på pansarkolosserna att ingakättningar i världen kunnat kvarhålla dem på sina platser även om de befunnit sig på kilometeravstånd från erupitionscentrum. Istället påverkas de enligt «fotografiet» ej ens så mycket att de svängas in i strömriktningen. Mig veterligt har ingen protestat mot denna jätteförfalskning. Av obekanta skäl

Forts. side 6

Krigsskylden i amerikansk belysning

Kortfattet oversikt over professor Hoggans store verk «Den påtvungne krig.»

Frykt for et engelsk angrep på Italia fikk Mussolini og Ciano til å oppgi sin lojalitet overfor Tyskland, sier Hoggan

III.

ITALIAS TROLÖSE FORRÄDERI MOT TYSKLAND

Frykt for et engelsk angrep på Italia var beveggrunnen til at Mussolini og Ciano hadde oppgitt sin lojalitet likeoverfor Tyskland. Det var imidlertid et trolöst forræderi mot den tyske forbundsfellen å la frafallet via Loraine meddele det britiske utenriksministerium, mens forbundsfellen først meget senere, 25. august, fikk vite om troskapsbruddet.

Hitler erkjente at Italias holdning kunne være den avgjørende faktor i denne situasjon. Han var på ingen måte interessert i militær bistand, men han trengte bare forsikringen om italiensk bistand for å ta motet fra England og Frankrike så de ikke angrep Tyskland. Han hadde bare det håp tilbake at italienerne ikke hadde underrettet den annen side om dette frafall.

Dog, det hadde allerede

skjedd for en uke siden, men Hitler visste intet om det. Han bestemte seg derfor for å avregne med Polen uten utsettelse, ennå før engelskmennene og franskmennene fikk vite om Italias virkelige standpunkt. Ut fra disse overveielser gav han ennå samme dag ordre til innsats i Polen neste dag 26. august tidlig om morgnen.

Om eftermiddagen 25. august fikk Hitler underretning om avslutningen av en engelsk-polisk forbundsavtale, hvorved det var oppstått en ny situasjon. Under inntrykket av denne melding gav han ordre om å innstille den allerede påbegynte «Operasjon Hvit», som den ble kalt. Skjønt det forekom noen feil, lykkes det å stanse oppmarsjen.

HITLER GJØR NYE FORSLAG

Situasjonen denne 25. august karakteriserer Hoggan slik :

«Hitler hadde ennå ikke (Forts. s. 8)

Hitler meddeler i Riksdagen 1. september 1939 at «fra kl. 5,45 blir det nå skutt tilbake».

«FRIHET FRÅN FRUKTAN — — »

(Forts. fra s. 5)

— det var väl för många, som hade tillfälle observera resultaten — erkände man i rapporterna att inga av de kvarlämnade levande varelserna ombord på kolosserna och jätteprämarna hade erhållit några av atomstrålningen kvarstående invalidiseringar.

Den enda verkligt bestående effekten av det stora propagandamaskineriet tycks ha varit baddräktsfabrikaternas skapande av Bikini-modet, som världen runt nu tillåter kvinnan att på badstränderna visa sina läckert formade kroppar utan nämnvärt döljande av de kvinnliga lockelsemedlen.

Den fantastiska skräckhypnosen kring atombomber, atomvapen och atomkraftverk fick likväl ökad Bikinipåverkad propagandaeffekt, vilket bl. a. åstadkommit att myndigheterna världen runt hämningsfritt satsar gigantiska belopp till forskning inom dessa områden.

Aldrig tidigare i världens historia har en sådan överväldigande mängd av «sakkunniga forskare» överösts med närmast obegränsade resurser för forsknings bedrivande. Nyskapare inom omlika områden, som fått rik erfarenhet av det segt ihärdiga motståndet mot all effektiv nydaning, står underhande och spörjande inför den överflödande välvilja som beredes all slags hejafisk «kompetens» inom detta arbetsfält. Åndå förefaller det dem som de hittills uppnådda resultaten inom detta område — där yngste springchasan tycks vara fullt kompetent att yttra sin oförgrifliga mening — vore

- 1) ymnigaste flora av nya begrepp och beteckningar i enlighet med «sakkunskapen» s vedertagna sed, att såfort ett fenomen visar sig, som den ej kan förklara, så ges det blott ett nytt namn, och därmed vet världen att det hela är fullt klarlagt.
- 2) att atomhypnosens psykiska effekt blivit mångfaldigt kraftigare än den fysiska.
- 3) mängder av atomkommisioner och -kommitteer, där alla slag av ovidkommande förtjänstintressen beretts gynsammaste förvärmöjligheter.
- 4) rikaste blomstring av förhandsutfästelser om att vid tidsangivna intervaller lösas efter hand alla svår bemästrade problem till mänskligens välbehag.
- 5) uppbyggandet och «igångsättandet» av atomkraftverk lite överallt all världen runt, varvid den al-

strade krafoten kommer att bli otroligt billig i penningssiffror räknat.

Trots allt synes man ha förbisett de tvenne allra viktigaste problemen i samband med denna «billiga» kraftalstring å la den utsläpptaanden i Aladins lampa, nämligen

A) hur kommer det hela att te sig ur kraftbalanssynpunkt dvs. hur mycket energi erhålls i utbytte mot de mängder energi, som åtgått enbart för att framställa det nödvändiga bränslematerial — uran —, för att ej nämna de energimängder, som kräves för kraftverkens tillkomst, underhåll och drift. Har ej kunnat upptäcka några uppgifter om denna atomkraftens effektiva verkningsgrad, dvs. företagens verkliga ekonomiska vinning för mänskligeten. Skulle ej förvåna mig över om dena ekonimi visar sig bli så ytterligt låg, att detta vore tillräckligt för avpoltering av denna form av kraftalstring.

B) bryter ej arbetsprocessen mot lagen om materiens oförstörbarhet? Det är ju endast tack vare den oss givna naturens förmåga av evig omvandling av de avfallsprodukter, som allt levande på vår planet efterlämnar efter tillfredsstället av sitt energibehov, som vår planets levande kunna fortsätta sin eäistens trots det energislöseri, som de bedriva tiderna igenom. Genom naturens processer omvandlas alla fasta, flytande och gasformiga restprodukter under tidsperioder, vilka i många fall kanske omfatta miliontal år, ånyo till former som planetens levande kunna använda för alsting av energi.

C) Atomernas söndersprängning är en förintelsesprocess och vare sig det blir några restprodukter eller ej torde vår planet sakna alla möjligheter att ånyo åstadkomma de radioaktiva ursprungsmaterielen. Vår planet har av allt att döma avsvalnat till den grad, där vi mänskor sakna alla möjligheter att på denna vår planet efterlikna de arbetsprocesser, som inom vårt planet-system endast dess energigivare — solen — kan åstadkomma i sin för våra begynn ofattbara smäldegel. Vilket med andra ord vill säga, att mänskligheten genom dessa atomsprängningar — i den mån de överensstämma med teorierna — håll-

ler på att förinta vår plannets levnadsförutsättningar.

Ur artiklen «Naturen och människan» innförd i «Lands Väl» nr. 1 för 1958 hämtas följande:

«En nyutexaminerad småskolelärarinnegrupp besökte en dag en sulfitfabrik i Norrland. Som många voro synnerligen söta tog överingeniören själv hand om studiegruppen. Höll instruktiva anföranden alltunder det att han förde gruppen från stockens inträde i renseriet genom de olika avdelningarna tills de till slut stodo vid celulosans utträde i form av pressad papp. Som minne fingo deltagerna bitar av denna papp. Då utbrast en av de söta lärarinnorna: 'Men säg mig nu, överingeniören, kan man få trä tillbaka, om man vill?' — 'Javisst', sa överingeniören, 'det är bara att slå back på alla maskiner och apparater, så hoppar trästocken ut igen i renseriet'.

En god illustration till vad människan förmår åstadkomma i sitt förhållande till naturens produkter. Ty allt vad människan kan företa sig består i sönderdelning av alt det naturen ställt till hennes förfogande i dess enklaste beståndsdelar och sammanfoga dessa i för människan lättare tillgängliga utnyttjningsformer. Vi få paper ur trä, metall ur malm, värme och avgasprodukter av allt brännbart material, näring, kläder, hus, ja allt vad människan behöver, varvid vi slutligen lycktas spränga atomer ur material.

Men vad människan däremot absolut inte förmår är att ur dessa sönderdelade proukter återigen skapa utgångsmaterialen. Vi kunna absolut ej slå sådant back på maskinerna att vi få skogens träd tillbaka ur papperet eller malmerna från mallererna. Där kan endast den stora häxmästaren, naturen, återställa vad människan i sin hetsjakt efter feta förtjänster och angenäma levnadsförhållanden förstört.»

Det förefaller ganska egenomsligt, att vid dessa atomförintelsesprocesser och sedanmera enl. propagandan ämmer skräckinjagande kärnsprängningarna, det skall uppstå en sådan mängd atomaska och kärnrester, som man förgäves försöker på olika sätt oskadligöra. Besynnerligt att vid dessa förintelsesprocesser det överhuvud taget skall finnas några rester med ytterligare skrämmande effekt för mänskligheten. Läser man «vetenskapliga» berättelser om de experiment som världens maktmästodoner låter företa i resp. Nevadaörknen, Stilla Havet, Sahara och Novaja Sjelja så finner man siktigt vara uppdimensio-

det förvånansvärt, att dessa stormakter låta resternas stoftmoln spridas över egen landområden. Om de sifferstorheter som basunerar ut vid dessa experiment åstadkom så avskräckande mängder farligheter, så borde ju detta vara skäl nog för vederbörlande stormakter att ej låta de egna folken utsättas för desamma.

För åtskilliga år sedan skrev en schweizisk vete- skapsmann till mig: «Om alla dessa skräckalstrande förstörelseeffekter voro med sanningen överensstämmende så kunde ju ingen undgå dess verkan — såväl goda som onda, som de som utföra proven eller de som blott ha att förlita sig på radions och pres sens sifferfältande. I betrak- tande härav kan man ju ické undgå att tvivla på vederhäftigheten hos de «vetenskapliga» uppgifterne.»

Det måste vara mer än mycket som ej stämmer i dessa psykosalstrande dome- dagsredogörelser. Men kanske vi ej få skylla all denna propaganda på vete- skapsmännen själva utan på mängden av sensationsjagande journalister, vars levebröds frukter torde stå i proportion till den trovärdighetens sken de förmår skänka sina sensa- tioner.

Studiet av fotografier och texter från mera vederhäftigt verkande skildringar av ut- förda prov tyder på att i ex- plosionsögonblicket en inten- siv ljus- och värmealstring utvecklas, varigenom en snabbt uppåttstigande luft- och gasmassa eruptivt upp- står, vilken i sin tur måste åstadkomma en kraftig luft- inströmning från omgivnin- gen mot kratercentrum. Här- med dansar med naturnöd- vändighet i högre luftlager med lägre tryck den välbe- kanta svampformationen, som kan iakttagas på alla bilder. Explosonen åstadkommer därför ej — annat än när den får ske i slutna rum — tryck- vägor utan förstörelsen sker genom luftströmmarna mot explosionskraterns vakuum samt genom den intensiva hettan. Man kan därför på fotografierna iakttaga hur trädbyggnader i närheten ut- blåsas resp. utbränns medan däremot betongbyggnader effektivt kunna motstå på- frestningarna.

När man vet, att omför- mällda intensiva värme- och ljuseffekter kunna åstad- kommas genom tidigare kän- da kemiska reaktioner och desslikes världspresen flö- dar över om existensen av nya sprängmedel med 100-faldig effekt mot tidigare kända, förefaller det som atombombernas och kärnex- plosionernas åstadkomna energiutlösningar skulle av- vaja Semljia så finner man siktigt vara uppdimensio-

nerade till ökandet av mänsk- lighetens skräckkänslor. Dermed paralyseras mäns- komassorna att blint åtlyda alla de påbud och allt mera invecklade och tillkrånglade överenskommelser länderna emellan för världshandelns och allt internationellt sam- arbets ordnande.

Den ena konferensen efter den andra avlöser varandra i expressempo, varigenom de till namnet härskande stats- männen och ministrarna måste tillbringa en flygande kappsäckstillvaro med åtföljande högtidliga ceremonier för dokuments underteck- nande, och festmåltiders in- tagande. Och med alla tillgängliga propagandamedels hjälp förklaras för de andäktigt TV-skådande och radio- hörande mänskorna att allt detta är enda möjligheten för mänskligens fortsatta samliv på denna planet. Hos de ej steriliserade växer be- tänksamheten och de förstå att allt detta ingår i planerna på att fullborda mänsklig- tens totalslaveri under världsmakten — storfinans med bakgrund. — **Hur re- gerar Du, just Du?**

Stockholm, 25. jan. 1963.

ERHARD FLIESBERG.

Fransk bekräftelse -

Forts. fra side 1

OAS-föreren påstår ellers i intervjuet at de Gaulle siden 1953 har «paktet med Moskva» og at hans samarbeide med kommunismen utkristalliserer seg i «den beryktede setning Europa til Ural», hvorved de Gaulle «tenker på et Russland under kommunistisk ledelse». Når det gjelder bakgrunnen for denne de Gaulles politikk, så sier dr. Lefèvre:

«de Gaulles planlegging er innrettet på at det kommer til en krig mellom Sovjetunionen og Kina og at det sovjetiske Russland begir seg over i den europeiske leir. de Gaulle forstår herunder ikke at Moskva først vil slåss med Kina når kommunismen har underkastet seg Europa».

NATIONAL-ZEITUNG sier hertil at bladet ikke synes «denne de Gaulles tankegang er så bort i natten».

Dr. Lefèvre beklager seg ellers over noe som vi også her i landet har merket sør- gelige utslag av:

«Jeg slår sluttelig fast: det finnes intet uavhengig rettsvesen lenger, særdomstoler har gjenombrutt forfatningen, og særdomstoler uten rettsmiddel viser seg som vedvarende tyranni».

Dommeren -

Forts. fra side 1

Dommeren var uten sterke og brennende lidenskaper, han var ikke en av dem som stiger frem og forkynner den neste stat, han var uten store og hissende vyer. Retten og rettsvitenskapen var hans verden, han hadde gjort en rask karriere som embetsmann, han tok etter tilkallelse sete i landets Høyesterett, han var viden kjent som en vel avbalansert og rettsindig mann. Det vites ikke at kriegen og okkupasjonen rammet ham hårdere og smerteligere enn nordmenn flest. Det kunne heller ikke herske den ringeste tvil om hans gode nasjonale sinnelag og holdning.

Endelig, etter fem lange og mørke år kom fredens lyse vårdag. Vannene skiltes, bukkene ble ført vekk fra fårene. Da fremstod dommeren som et nytt menneske, han ble alle dommeres ledestjerne, alle ville de ligne ham.

Jeg sitter og gransker bildet av dette nye menneske, et normalt billede, ikke fikset henimot en karikatur av en smart avisfotograf. Hans første sak, hans store sak, var saken mot uslingen. Det var sommer og solskinn, i kirken takket prestene for freden

Ellers sier dr. Lefèvre pus-sig nok at OAS «avviser terrormetoder med plasticbomber og meningsløse vold. Vi tilstreber utenrikspolitisk gjenforeningen av Algeriet med Frankrike på føderativ basis i et føderativt Europas ånd og innenrikspolitisk et nytt regime i Frankrike til gjenoppret-telse av den indre orden».

Og dette siste utdypet han nærmere slik:

«Vårt program står fast: Alle mennesker er likeberettiget i sin verdighet, men det i hele naturen virksomme prinsipp med ulikhet tvinger til respektering av en rangsordning, som ene og alene bestemmes av ytelsen. Vi sier ubetinget ja til de menneskelige grunnrettigheter. En organisk statsordning vil sikre den høyeste utfoldelse av personligheten og den sosiale ydelse.

Vi er bærer av den europeiske revolusjon, som hever Europa opp gjennom foreningen av de europeiske folk til den tredje verdensmakt og dermed sikrer vår selvbestemmelse overfor både kapitalismen og verdenskommunismen. Europas enhet basert på varetagelse av nasjonal og kulturell selvbestem-melse».

Vi kan ikke se at dette i vesentlige punkter adskiller seg fra det som de Gaulle hevder er hans syn på Europas fremtid, så om OAS skulle komme til makten i Frankrike vil der vel neppe bli noe stort omsving i den franske utenrikspolitikken.

A. D.

Det rätta er evigt: ej rotas där ut från jorden dess trampade lilje. Erövrar det onda all världen till slut, så kan du det rätta dock vilja.
(Essaias Tegnér)

Narvik - Dødsdans i Prag

Forts. fra s. 4)

ke at dette befant seg på GRAND HOTELL.

Kaptein Finn Knudsens notater ble dokumentert i retten. De var disse:

1940. — april 8. og 9. Av notater utfordiget av kaptein Finn Knudsen ved 6. D.K. Harstad, natten mellom 8. og 9. april.

1. Tlf. fra samb. sentr. i Tromsø 0150 her.

Fra TSA mottatt fra Samlestasj. i Trondheim kl. 0054 stopp. Fra Skien samlestasj. gj. Bergen fra Oslo. Rauer og Bolærne i kamp kl. 0025 stopp. Oslo kommer ikke frem grunnet luftverntilstand stopp. Kapt. Juul ber oss varsle alle øverstomm. stopp. Slutt.

Meddelt I.R. 14, I.R. 15 Faye.

2. 0245 TSA Flyalarm avblåst i Oslo. Kamp ved Færder. Ukjente fartøyer trenger fram Korsfjorden, sørøvre innløp til Bergen.

3. 0300 Telef. fra Trondheim. 5 store krigsskip med transportfartøyer, tyske, forcerer seg inn ved Bergen. Festn. er i kamp. Ukjente krigsskip trenger inn i Tr.heimsfjorden. Agdenes i alarmberedskap.

Meddelt av kapt. Rode.

4. Tromsø 0312.

Fra sjefen for NORGE, Mich. Sars melder at utenlandske krigsskip går inn Ofotfjorden. «NORGE» og «EIDSVOLL» kaster los. Mottatt ved 6. D. K. 0337.

Ringt Narvik pr. omg.

5. 0315. Telef.samb. med Div.

1. Forespørre hos oberst Sundlo om I/I.R.13 var trukket over til Narvik.

2. Ordre til 6. Brig. om å trekke II/I.R.15 over til Narvikavsnittet Herjangveien vest for Bjerkevik og om å forberede overføring av ett av bergbatteriene ved motortransport til Øyfjord.

6. Fra Kirkenes kl. 0325.

1. Fremmede krigsskip obs. i Oslofjorden. Generalstabens derfor mørklagt Oslo som forsiktighetsregel.

0300. Kapt. Knudsen (D.K.) — Stabssjefen.

Fremmede sjøstridskrefter med landgangsstropper angriper Oslofjords ytre og Bergens bef. og er på vei mot Agdenes bef. Forsvars-sjefen varslet. Oberst Sundlo meddeler at alt er rolig i Narvik.

Ordre fra Stabssjefen:

Kontrollere at I/I.R.13 er kommet til Narvik.

2. Overføre II/I.R.15 snarest til Herjangen.

Forts. fra s. 4)

«Jødinnen skal bli med til forhør! Ut med henne!» snøfter han til politifolkene.

Overkonstaben lukker opp sel-ledøren og roper: «Jødinnen skal ut til forhør!»

Elvira Blümlein melder seg ikke. Hun smuglet seg ut som en ørliten del av nøstet.

I DJEVLENS TEGN

Områdeledelsen for det sivile luftvern for Prag VII holdt under krigen til i realgymnaset kjeller-rum, like overfor Antoniuskirken. 5. mai gikk hele ledelsen sammen med frivillige hjelgere og rødekorssøstre over til de revolusjonære. Natten fra lørdag til søndag dannet de nasjonalkomitéen for Holleschowitz-området — den fjerde allereste som var blitt dannet i løpet av 24 timer, og begynte å kjempe for sin maktstilling. Dens motto var — den som ikke

er med oss er mot oss, og den som er mot oss er en folkefiende og blir skutt. Marcel ble enstemmig valgt til formann for denne nasjonal-komité, men han kunne ikke

overta funksjonen, da han for det første ikke var tilstede og for det annet hadde en meget bedre jobb. Han meldte seg telefonisk fra politipresidiet og erklærte at han var medlem av nasjonalrådet, og gav kort og fyndig ordre til å gjøre hans venn Rudi til formann i lokalkomiteen. Rudi ble altså hentet fra slaktehuset og måtte ta plass ved æresbordet. Det var forsøvidt bra nok, skjønt han også var tilfreds med å være øverste kjøkken-sjef i slaktehuset. I grunnen god-modig, alltid rede til bare å gjøre det som hans venn Marcel fant riktig, var han nå for første gang i sitt liv stilt foran den oppgave å handle selvstendig, eller rettere sagt å avgjøre det som de andre allereste hadde avgjort. Rudi var kanskje den eneste av alle de revolusjonære i Holleschowitz, som ikke hadde myrdet noe menneske. Da han gikk forbi melkebutikken på hjørnet av Bubner-strasse og gjennom den åpne dør-så fra Novak henge der, ville han absolutt vite hvem som hadde laget dette svineriet. Fru Novak var jo en anständig kvinne, hun hadde aldri — Joda, belaerte en av de revolusjonære ham, hun ble sett gråtende. På grunn av Gestapoenglen, på grunn av Lilly Horn. Og den som hadde medlidenshet

4. Tromsø 0312.

Fra sjefen for NORGE, Mich. Sars melder at utenlandske krigsskip går inn Ofotfjorden. «NORGE» og «EIDSVOLL» kaster los. Mottatt ved 6. D. K. 0337.

Ringt Narvik pr. omg.

5. 0315. Telef.samb. med Div.

1. Forespørre hos oberst Sundlo om I/I.R.13 var trukket over til Narvik.

2. Ordre til 6. Brig. om å trekke II/I.R.15 over til Narvikavsnittet Herjangveien vest for Bjerkevik og om å forberede overføring av ett av bergbatteriene ved motortransport til Øyfjord.

6. Fra Kirkenes kl. 0325.

1. Fremmede krigsskip obs. i Oslofjorden. Generalstabens derfor mørklagt Oslo som forsiktighetsregel.

0300. Kapt. Knudsen (D.K.) — Stabssjefen.

Fremmede sjøstridskrefter med landgangsstropper angriper Oslofjords ytre og Bergens bef. og er på vei mot Agdenes bef. Oberst Sundlo meddeler at alt er rolig i Narvik.

3. Forberede overf. av Bergbatteriet innerst inne.

Kl. 0330. Samtale med kapt. Kjær.

Fiendens sjøstridskrefter trenger inn i Ofotfjorden. To marinefly kan stilles til rådighet for transport av divisjonssjef og stabssjef.

Kl. 0400. kapt. Knudsen - Stabssjefen.

«NORGE» og «EIDS-VOLL» kaster los.

Alt klart i Narvik.

med tyskerne fortjente ingen med-lidenhet, sier Pragerkringkasteren stadig. Rudi turde ikke lenger forsvare «folkefienden», men hans gode humør var gått fløyten.

Dertil kom at hans første em-bedshandling gjaldt fru Novaks død. Hennes mann, som hadde arbeidet i en rustningsfabrikk og hele den første revolusjonsnatt sammen med en håndfull kamerater hadde forsvarst maskinene mot de rasende revolusjonære — vær for-nuftig, kamerat, maskinene har jo ingen nasjonalitet, en maskin er hverken tsjekkisk eller tysk, maskinene tilhører nå republikken vår, — kom kort før middag blø-dende og feberhet med et streif-skudd, men stolt over den vellyk-kede innsats, og så sin kone hen-gende mellom de veltede melke-spann. Hans kone, som aldri hadde sagt et vondt ord til noen, hans kone, for hvis skyld han denne natt hadde satt livet inn.

Som en vanvittig løp Novak til nasjonal-komiteen. «Passordet mitt, dere svin», brølte han til gardistene «er denne revolveren! Hvor er den hund som har dette mord på samvittigheten? Hveni er formann for denne morderbande?»

Rudi forbannet i dette øyeblikk revolusjonen i sin alminnelighet og sin egen eftergivenhet i særde-leshed. Nå må han spise den suppen som de andre har kokt sammen. Dertil kom at Novak også er hans venn, en meget bedre en enn streberen Marcel også. Bare han ikke ville gråte. En gråtende mann er for Rudi noe skrekkelig. Og Novak gråter hemningsløst.

«Ja — det har jo skjedd alt, forstår du», brummer Rudi skyld-bevisst. Staben hans er straks i opprør. Dette er ingen formann, det er en skureklut. Nå, dum har han alltid vært, en må sanne-lig hjelpe ham litt, mener de, og omsetter straks sine ord i hand-ling uten mere snakk. Novak blir avvepnet, prylt halvdød og om-gående dømt til døden. Rudi har intet annet å gjøre enn å forkynne dommen. Men så får han mot. For første gang i sitt liv blir han mo-dig, med fortvilelsens mot.

«Er det jeg som er formann, eller er det ikke?» skriker han til al-minnelig overraskelse. «Hvis jeg skal fortsette, så må dere holde munn, ellers gir jeg en god dag i hele denne fåpelige revolusjonen, forstått? Er jeg dommer? Er dere kanskje dommere?» Og i sin nød blir han til og med oppfinnsom.

«Marcel forbyr egenmektige hand-linger! Javel!» lyver han dristig. «Vi skal opprette en folkedomstol, vi skal ha alt! Og nå — før Novak bort! Hvis det ikke skulle passe dere — —»

Det passet alle, for det blir på-ny flyalarm, og alle er glade over å kunne krype i skjul.

Bergs Assuransebyrå

ALT I FORSIKRING

Arbiens gt. 1 — Tlf. 44 49 94

Krigsskylden --

Forts. fra side 5

tapt spillet. Han befant seg i et fryktelig dilemma. Kanskje kunne der finnes en tredje utvei istedenfor folkekrieg eller å tale de polske grusomheter. Det var Hitlers oppgave, som diplomat, ikke som soldat, å søke og å prøve denne mulighet. Han tenkte fremfor alt på sitt tilbud nylig til britene, om å komme til en tysk-engelsk avtale. Tyske innrømmelser overfor England, så håpet han, kunne kanskje bringe de britiske fører til å få Polen til å gjennoppta forhandlingene om bilessele av den tysk-polske strid. Hitler var rede til å la sine forslag til England etterfølge av nye forslag til polakkene. Hans høyeste beveggrunn var å unga tragedien med en ny krig mellom Tyskland og England».

Om morgnen 26. august reiste den britiske sendemann Henderson til London for å forelegge der Hitlers forslag til en tysk-engelsk avtale. Det offisielle svar fulgte om aftenen 28. august. Hoggan kaller det en «bedragersk note», for i den underetter Halifax Hitler om at «den polske regjering har erklært seg rede til å forhandle direkte med den tyske regjering», noe som ikke svarte til kjennsgjerningene. Hoggan betegner denne forsikring som et «utilgivelig bedrag, for Halifax hadde hverken krevet av polakkene en antydning om at de var rede til alvorlige forhandlinger eller fått noe tegn fra dem om dette».

LONDON OG WARZAVA SABOTERER ALLE FORHANDLINGSPLANER

Om morgnen 30. august hadde Hitler ingen anelse om at det britiske tilslagn om at polakkene var rede til forhandlinger ikke svarte til sannheten, like lite visste han at Polen hadde vedtatt allmennlig mobilisering til 30. august og at dette var blitt billiget av Halifax. Like lite kjente han til at den britiske sendemann i Warzava sågar hadde rådet til ikke å forhandle. Hoggan bedømmer den britiske holdning slik:

«Det britiske diplomatis virksomhet i Warzava 29. og 30. august var et æreløst og forløyet brudd på den forsikring som var gitt Tyskland i noten 28. august. I noen dage hadde den britiske regjering formådd å vekke det falske inntrykk at den fremmet direkte forhandlinger mellom Polen og Tyskland. Deres avisning til polakkene om ikke å forhandle var en uhørt handling av dobbeltspill — De lyse utsikter til å komme til en fredelig utligning mellom Tyskland og Polen ble gjort til intet gjennom Halifax's diplomati.

FORTVILTE FORSØK PÅ Å OPPRETTHOLDE FREDEN

Om kvelden 30. august avviste Halifax Hitlers forslag om å anbefale polakkene å sende en representant til Berlin for direkte forhandlinger. Derpå meddelte Ribbentrop den britisk sendemann Henderson at den tyske regjering hadde utarbeidet et forslag til en diplomatisk ordning med Polen, men uten tilstedeværelsen av en polsk utsending i Berlin manglet forslagene ethvert grunnlag.

Kort etter midnatt, d.v.s. allerede 31. august oppsøkte Henderson den polske sendemann Lipski og henstillet inntrengende men forgjeves til ham å be riksregjeringen om å få utlevert forslagene. Klokken ti var Henderson nok en gang hos Lipski og sa ham at de tyske forslag bød på «et utmerket grunnlag» for en utsoning. Alle Hendersons forsøk var forgjeves. «Tilslett skrek Lipski i høyeste opphisselse til den britiske sendemann, at han ikke hadde noen grunn til å forhandle med den tyske regjering, ble det krig, så visste han — det ville bli revolusjon i Tyskland og polakkene ville marsjere til Berlin».

Bonnet, den franske utenriksminister fant Polens forhold ikke rettferdigjort. Efter krav av ham oppsøkte den franske og den britiske sendemann i Warzava Beck og krevet av ham en fullmakt for Lipski til offisielt å motta de tyske forslag. Beck avslo.

Pave Pius XII hadde anvist Nuntius Cortesi inntrengende å oppfordre Beck til å søke forhandlinger med tyskerne. Mellom begge kom det til heftige opptrinn. Pavens utsending formådde ikke å utrette noe.

Mussolini foreslo i Berlin og London flere ganger forhandlinger, uten å vite at polakkene ikke ville forhandle.

Kort før klokken 12 hadde Beck i en zifferanvisning til Lipski gitt ham anvisning om ikke å motta noen forslag og ikke å innlate seg i forhandlinger. Dette telegram ble dechifert av det tyske Abwehr.

Man meddelte britene innholdet i det håp at London dog sluttelig ville utøve trykk på Warzava. Om det skriver Hoggan:

«Hitler hadde — intet valg. Han hadde tilbudt å forhandle med polakkene om en rimelig ordning trass i måndeslang provosering og barbarisk forfølgelse av folketyskere i Polen. Helt ubestridelig hadde han tilbudt Polen «også venstre kind». Polens vegring av overhodet å snakke med Tyskland om en ordning var den groveste urimelighet som man kan forestille seg — Hitler ville ikke ha noen krig med Polen, men en stat kan ikke

DET ER USA SOM IKKE VIL!

«Forbundet av jødiske krigsdeltagere» i USA har vendt seg til regjeringen med en skarp protest mot den anbefaling Røde Kors har gitt om løslatelse av de tre gjenværende Spandau-fanger, Hess, Speer og v. Schirach. Og straks skyndtet den amerikanske utenriksminister seg naturligvis å forsikre at man ikke tenkte på å benåde «krigsforbryterne». I slutten av forrige år lot russerne gi tilkjenne at de ikke lenger var interessert i «Spandau-problemet», og at de overlot løsningen av spørsmålet til det internasjonale Røde Kors.

*
JØDENE I FRANKRIKE

170.000 jødiske flyktninger er kommet fra Algerie til Frankrike i løpet av mindre enn ett år. Antallet av franske jøder oppgis nå til mellom 450.000 og 500.000 og det jødiske samfund i Frankrike har dermed utviklet seg til å bli det største i Europa. Jødene i Algerie dannet som kjent kjernetroppene i OAS.

*

GYLNE TIDER FOR JOHN

Efter at Lord Snowden, den tidligere hoffotograf John Armstrong-Jones i noen tid har vært fotografisk rådgiver for «Sunday-Times», har han nå fått nok en jobb som fotografisk rådgiver

opprettet freden bare ved ensidige anstrengelser. Han utstedte den endelige ordre om angrep denne 31. august klokken 12,40».

Tidlig om morgnen 1. september falt de første skudd. Forgjeves anstrengte Frankrike og Italia seg for å få i stand en konferanse. Det strandet som følge av den britiske regjerings motstand. Den tysk-polske konflikten utvidet seg 2. september til en europeisk krig.

Hovedskylden for denne krig bærer, slik Hoggan etter omfattende aktstudier påviser, den britiske utenriksminister Halifax. Hans dom over denne avsies med følgende ord: «For en slik ødeleggelse av Europa i denne den største av alle kriger kan det ikke finnes noen rettferdigjørelse. Den var følgen av Lord Halifax' illusjoner og nådeløse handlinger, en urokkelig, from britisk aristokrat som levet i foreldede begreper».

Til dette resultat kommer Hoggan på grunnlag av innstående studium av alle kilder innen rekkevidde fra begge leire. Derved er lønnen om Tysklands eneskjeld endelig tilbakevist. Enhver må bidra til at disse forskningsresultater blir kjent av alle.

for provinsavisen «Wolverhampton Pride». Årlig omkring 90.000 kroner. Det sies at yterligere aviser skal komme til, så Armstrong-Jones har i sannhet skutt gullfuglen.

*

AMERIKANSK KULTURBIDRAG

Amerikanerne fikk som kjent utlånt «Mona Lisa» fra Louvre i Paris, og nå meddeleres det at Leonardo da Vinci berømte mesterverk har inspirerte også amerikanerne til en kulturell innsats: de har funnet opp en ny cocktail som har fått navn etter maleriet. Skål!

*

FORFULGTE FORFOLGERE

Over hele verden klager som kjent jødene sin nød over diskriminering og forfølgelser. Det gjelder land på begge sider av jerntrappen. I all denne evindelige klagens kan det ha sin interesse å gjengi denne lille notis fra «Bayreuth Gemeindeblatt»: «Det religiøse råd i Tel Aviv har vedtatt å bekjempe virksomheten til de kristne misjonærer i Israel. I Jerusalem har det allerede funnet sted møter rettet mot den kristne misjonsvirksomhet. Herunder ble en finsk prest mishandlet og vinduene i den kanadiske misjons bygning knust».

OG VERRE ENN DET!

Verre enn dette er at Israel tydeligvis fortsetter sin internasjonale gangstervirksomhet med agenter som både bortfører og myrder folk. Og det er tydeligvis som det skal være, for ikke en eneste

ANNELISE PAROW TANNINNSETNING

Trondheim

Gisle Johnsonsgt. 5 v. Lademoen kirke - Voldsminde

TANNLEGE MAAMOEN

Hansteensgt. 2

Tlf. 44 43 33

Tannlege

MARTIN KJELDAAS

Hansteensgt. 2

Tlf. 44 75 54

Arkitekt

HUSTAD

Bærumsvei. 5 — Ø. Ullern

Telefon 55 61 29 — Oslo

norsk avis protesterer mot disse uhørt forbrytelser. Gjennom postpakker fylt med sprengstoff har det vært øvet attentater mot tyske rakettforskere som for tiden arbeider i Egypt, og fem mennesker ble drept. Det har også vært rettet trusler mot døtrene til etpar av de tyske vitenskapsmenn for å få fedrene til å vende tilbake til Tyskland. I den forbindelse er det foretatt to arrestasjoner i Sveits. Israel selv har som kjent skaffet seg alle de mest moderne våpen fra utlandet og har ikke bare deltatt i krigersk aggressjon mot de arabiske naboen, men også i utfordrende taler snaket om et Stor-Israel som skal skapes på bekostning av araberstatene.

*

NY SENSASJONELL TYSK STRIDSVOGN

Svenskene har ikke som nordmennene krypet i skjul bak NATO med fare for å måtte dra i USA's krig med avlagte USA-våpen. Istedet satser Sverige beslutsomt på å forsvare sin nøytralitet til alle kanter og har skaffet seg de mest moderne våpen, tildeles av egen fabrikasjon. Det siste er en ny sensasjonell stridsvogn uten tårn. Det ble vist noen glimt av den i fjernsynet og den var fantastisk lettbevegelig. Høyden er bare to meter og bevepningen er en 10,5 cm. kanon. Stridsvognen kan også bevege seg på vannet og kan i nødsfall betjenes av en eneste mann, som både kjører og skyter. Ellers er den beregnet på en besetning på tre mann.

FORBBUNDETS KONTOR

i Kierschows gt. 5, Oslo er åpent alle hverdager undtagt lørdage fra kl. 10 til 15. Sekretæren treffes bare onsdag — torsdag og fredag i hver uke mellom kl. 11 og 15. Telefon 37 76 96.

FOLK OG LAND

Kierschowsgt. 5, Oslo

Telefon 37 76 96

Boks 32 14

Ekspedisjonstid alle hverdager undtagt lørdage kl. 10-15. Redaktør Melsom treffes onsdag - torsdag og fredag kl. 11 til 15.

Abonnementspriser:

Kr. 36,— pr. år, kr. 18,— pr. halvår i Skandinavia. Utlandet: Kr. 40,— pr. år, kr. 20,— pr. halvår. — I nøytralt omslag innenlands:

Kr. 46,— pr. år, kr. 23,— pr. halvår.

Løssalg kr. 0,85.

Annonsepris kr. 0,40 pr. mm og spalte.

Bruk postgiornr. 16 450.

Utgiver A/L Folk og Land